

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ

**Організація соціальним педагогом
комунікаційних кампаній в інтересах дітей**

Дипломна робота з соціальної педагогіки
(освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»)

студентки **4** курсу **42** групи

галузі знань :

0101 Педагогічна освіта

напряму підготовки

6.010106 Соціальна педагогіка

Плітко Ірини Володимирівни

Керівник:

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри **О. Л. Остапчук**

Рецензент:

завідувач кафедри педагогіки

Криворізького педагогічного інституту,

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

доктор педагогічних наук,

професор **Т. О. Дороніна**

Житомир – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИМ ПЕДАГОГОМ КОМУНІКАЦІЙНИХ КАМПАНІЙ В ІНТЕРЕСАХ ДІТЕЙ.....	7
1.1. Соціальний педагог як організатор комунікаційних кампаній.....	7
1.2. Сутність та особливості комунікаційних кампаній.....	17
1.3. Вітчизняний та зарубіжний досвід проведення ефективних комунікаційних кампаній в інтересах дітей.....	30
Висновки до розділу 1.....	52
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ОБІЗНАНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ З ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ КОМУНІКАЦІЙНИХ КАМПАНІЙ В ІНТЕРЕСАХ ДІТЕЙ.....	54
2.1. Програма емпіричного дослідження	54
2.2. Результати дослідження рівня обізнаності соціальних педагогів з питань організації комунікаційних кампаній в інтересах дітей	56
2.3. Тренінгова програма з підвищення рівня обізнаності соціальних педагогів з питань організації комунікаційних кампаній.....	63
2.4. Закон «Про охорону праці».....	71
Висновки до розділу 2.....	76
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81
Додатки	86

Вступ

Актуальність обраної теми дослідження. Головним завданням соціально-педагогічної діяльності є і буде надання допомоги особистості у своєчасному попередженні, виявленні та вирішенні проблеми чи ситуації, в якій вона перебуває чи має ризик опинитись. Якість допомоги значною мірою залежить від комунікативної компетенції фахівця, різноманітності соціальних ролей і від форм роботи, які він виконує, взаємодіючи із різними соціальними інститутами в інтересах дитини. Соціальні педагоги мають не тільки володіти теоретичними знаннями і вміннями щодо надання соціально-педагогічної допомоги, а й використовувати сучасні форми комунікаційної взаємодії з громадою в інтересах дитини.

Дітям характерні незначний соціальний та моральний досвід, підвищена емоційність, вразливість і водночас пластичність до морально-етичних впливів, імпульсивність та безпосередність поведінки, бажання постійно розширювати коло спілкування.

Важливим у становленні особистості дитини є шкільний вік. Основними потребами дитини в школі є необхідність у спілкуванні з однолітками, в емоційному контакті, соціальному схваленні та визнанні, оцінці своїх дій та вчинків, виявленні власних позицій у ставленні до інших, світу, у дружбі, товариськості, повазі до особистості, самоповазі, набутті нових знань та вмінь.

Отже, перед соціальним педагогом постає завдання високої складності – це розуміти мотив вчинку дитини, роз'яснюючи дитині його сутність і правильність в різних типових життєвих ситуаціях. Задовольнити дану мету можливо лише при комплексній співпраці соціального педагога з дитиною та різноманітними соціальними інститутами. Координація такої взаємодії між дитиною та суспільством є складним процесом. Для сучасного фахівця важливо бути обізнаним у сучасних ефективних можливостях донесення інформації до аудиторії. Адже рівень знань соціального педагога про організацію комунікативних кампаній має взаємоз'язок з якістю впливу на думку дитини. Відповідно, якщо рг-можливості соціальний педагог не використовує, не

впроваджує їх у професійну діяльність, маємо відсутність цілеспрямованої і систематизованої роботи з попередження виникнення соціально небезпечних ситуацій для розвитку дітей.

Процес налагодження з дитиною комунікативної взаємодії є важливим саме тому, що від нього залежить результат спрямованості інтересів дитини у подальшому самостійному житті.

Це зумовило визнати актуальність дослідження організації соціальним педагогом комунікаційних кампаній в інтересах дітей.

Науковці І. В. Богданова, І. В. Зверєва, А. П. Капська, Н. А. Сейко, П. А. Шептенко, розглядають у своїх роботах зміст соціально-педагогічної діяльності соціального педагога. У дослідженнях З. В. Залібовської-Ільніцької, О. В. Загвойської, Н. В. Кабаченко, Л. Е. Орбан-Лембрик, О. М. Савчук розкрито питання професійного спілкування соціального педагога. Роботи таких науковців, як Л. В. Балабанова, В. Г. Королька, Є. В. Кондратьєва, В. А. Моїсеєва, О. В. Некрасова, Г. Г. Почепцова, І. Ю. Слісаренко, Є. Б. Тихомирова присвячені вивченню сфери зв'язків із громадськістю як фундаменту комунікаційних кампаній.

Об'єкт дослідження: діяльність соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу.

Предмет дослідження: організація комунікаційних кампаній в інтересах дітей як один із напрямів діяльності соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу.

Мета дослідження: дослідити особливості організації соціальним педагогом комунікаційних кампаній в інтересах дітей.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз наукової літератури з теми дослідження.
2. Провести емпіричне дослідження рівня обізнаності соціальних педагогів з питань організації комунікаційних кампаній в інтересах дітей.
3. Розробити тренінгову програму, спрямовану на підвищення рівня обізнаності соціальних педагогів з питань організації комунікаційних кампаній.

Методи дослідження:

- *теоретичні* – аналіз наукової, науково-методичної літератури та нормативно-правової бази; узагальнення висновків дослідження;
- *емпіричні* – вивчення документації, глибинне інтерв'ю, стандартизовані методики.

Експериментальна база дослідження: загальноосвітні навчальні заклади міста Житомира.

Апробація результатів дослідження: взяла участь у роботі таких конференцій та тренінгів: Міждисциплінарна науково-практична конференція студентів і молодих учених «Актуальні питання сучасного соціогуманітарного знання» (25 березня 2015 р., м. Харків); тренінг «Розробка та проведення ефективних комунікаційних кампаній в інтересах жінок та дітей» в рамках «Студій культури миру для соціальних педагогів та соціальних працівників Житомирщини», організованих ЖОМГО «Паритет» за підтримки Українського діночого фонду (м. Житомир, 17 січня 2015 р.); тренінг з планування діяльності та відпрацювання навичок, необхідних для розробки та втілення різних форм ініціативи «Університет, дружній до сім'ї», який проводився у межах проекту «Рівні можливості для здобуття професії молодими матерями-студентками у ВНЗ», що впроваджується Сумським державним університетом за підтримки Європейського Союзу (Житомирський державний університет імені Івана Франка, 13 травня 2015 р., м. Житомир);

Публікації:

Плітко І. В. Комунікаційна кампанія як інструмент підвищення ефективності соціально-педагогічної діяльності / І. В. Плітко // Актуальні проблеми соціальної сфери : [збірник наукових робіт викладачів і студентів / за заг. ред. Н. П. Павлик]. – Житомир : Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2015. – Вип.4. – С.70-71.

Плітко І. В. Необхідність вивчення соціальним педагогом технології організації комунікаційних кампаній / І. В. Плітко // Збірник наукових праць студентів та молодих вчених, ХНТУСГ ім. Петра Василенка. – Харків, 2015. – С. 64-65.

Структура бакалаврської роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури (54 найменування). Робота викладена на 102 сторінках друкованого тексту та 16 сторінках додатків.

Загальні висновки

1. Здійснено аналіз наукової літератури з теми дослідження.

Аналіз наукової літератури із соціальної педагогіки, педагогіки, зв'язків з громадськістю виявив, що організація соціальним педагогом комунікаційних кампаній в інтересах дітей є достатньо новим напрямом роботи.

З'ясовано, що соціальний педагог – це фахівець із соціально-педагогічної діяльності, який в інтересах дитини виконує роль організатора освітньо-виховних заходів, посередника між дитиною та чисельними соціальними інститутами, комунікатора, який надає інформацію для впливу на аудиторію, задля попередження чи допомоги у складних життєвих ситуаціях.

Вивчення особливостей соціально-педагогічної діяльності дає можливість зробити наступний висновок: фахівець володіє знаннями та вміннями, що є ключовими для успішного спілкування з різними соціальними групами та організації масових заходів.

Визначено, що комунікаційна кампанія – це організована довгострокова система заходів, що охоплює певне питання чи проблему задля зміни переконання чи мотивації визначеної цільової аудиторії протягом вказаного періоду часу.

Комунікаційні кампанії створюються задля досягнення наступної мети: привернути увагу суспільства до проблеми; підвищити рівень поінформованості населення; вплинути на погляди і ставлення громадськості до проблеми; продемонструвати чи проілюструвати досвід діяльності; розширити коло прибічників та активізувати їхню участь у розв'язанні проблеми; відкоригувати імідж та зміцнити репутацію організації.

Соціальний педагог може організовувати комунікаційні кампанії, адже має фундамент у вигляді професійних особистісних якостей та функцій, необхідних для організації комунікаційних кампаній, як ефективного інструменту впливу на громадську думку.

2. Проведено емпіричне дослідження рівня обізнаності соціальних педагогів з питань організації комунікаційних кампаній в інтересах дітей.

Участь у дослідженні взяли 25 соціальних педагогів соціальних педагогів загальноосвітніх навчальних закладах міста Житомира.

У межах дослідження було вивчено річні звіти роботи соціальних педагогів, що засвідчили таку тематику виховних заходів та акцій, здійснюваних респондентами: популяризація здорового способу життя, профілактика шкідливих звичок; профілактика будь-яких проявів насильства, профілактика протиправних дій; впровадження толерантності; правове виховання дітей.

Методика КОС-2 В. Синявського, Б. Федоришина надала можливість оцінити стан комунікаційних та організаторських здібностей соціальних педагогів. Визначено, що респонденти не мають низьких показників комунікативних та організаторських здібностей. Таким чином, середній і високий рівень розвитку означених якостей досліджуваних створюють передумови, необхідні соціальному педагогові для організації комунікативних кампаній.

Аналіз глибинного інтерв'ю, засвідчив, що соціальні педагоги ЗНЗ мають низький рівень знань про комунікаційні кампанії та алгоритм їх проведення, водночас готові впроваджувати у власну професійну діяльність нові форми роботи і прагнуть більше дізнатись про особливості та структуру планування і проведення комунікаційних кампаній в інтересах дітей.

3. Розробити тренінгову програму, спрямовану на підвищення рівня обізнаності соціальних педагогів з питань організації комунікаційних кампаній.

Проаналізувавши результати проведеного дослідження, було розроблено тренінгову програму з підвищення рівня обізнаності соціальних педагогів з питань організації комунікаційних кампаній в інтересах дітей.

Метою програми є навчання соціальних педагогів технології організації ефективних комунікаційних кампаній.

Програма включає три взаємопов'язаних та послідовно здійснювані тренінги, а саме: із вивчення змісту комунікаційних кампаній, визначення

цільової аудиторії, формування вмінь побудови месиджів, розвитку ораторських здібностей.

Таким чином, реалізація означеної програми надасть можливість надати теоретичний базис та практичні навички з питань організації комунікаційних кампаній, створить передумови для соціальних педагогів поширювати набуті знання у колективі, самостійно створювати нові комунікаційні кампанії в інтересах дітей.

Список використаних джерел :

1. Алтайський край – без жорстокості до дітей [Електроний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://www.aksp.ru>. – Голов. з екрану.
2. Балабанова Л. В. Паблік Рилейшинз / Л. В. Балабанова, К. В. Савельєва. – К. : Видавничий дім « Професіонал», 2008. – 528 с.
3. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях : навч. посібник / О. В. Безпалько. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 134 с.
4. Богданова І. М. Соціальна педагогіка : навч. посібник / І. М. Богданова. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
5. В Україні стартувала соціальна рекламна кампанія «Розкажи дітям про безпеку в інтернеті» [Електроний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://www.la-strada.org.ua>. – Голов. з екрану.
6. Головка М. Т. Організація та діяльність рг-агенства в Україні [Електроний ресурс] / М. Т. Головка // Електронна бібліотека. – Режим доступу до журн. : <http://journalib.univ.kiev.ua>. – Голов. з екрану.
7. Гомонюк О. М. Професійно значущі якості майбутнього соціального педагога – важлива складова його професійно-педагогічної культури / О. М. Гомонюк // Педагогічні науки. – 2012. – № 63. – С. 29.
8. Грицяк Н. В. Інформаційні кампанії як механізм підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері євроінтеграції / Н. В. Грицяк, А. В. Баровська // Стратегічні пріоритети. – 2007. – №2(3). – С. 38-48.
9. Громадянська кампанія відкриваємо двері дітям [Електроний ресурс]. – Режим доступу до журналу : <http://www.openingdoors.org.ua>. – Голов. з екрану.
10. Дмитриева В. Г. Организационная социально-педагогическая деятельность социального педагога в образовательном учреждении : Методические рекомендации / В. Г. Дмитриева, Ф. П. Черноусова, И. В. Яркова. – М. : Гардарики, 2004. – 451 с.

11. Єжижанська Т. С. Корпоративні комунікації як стратегічний напрям діяльності організації / Т. С. Єжижанська // *Культура та соціальні комунікації*. – 2009. – №1. – С. 47.
12. Загвойська О. В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу: *Комунікації в публічному управлінні* / О. В. Загвойська. – К. : НАДУ, 2009. – 77 с.
13. Закон України «Про охорону дитинства» від 24. квітня 2001 №2402-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://www.rada.gov.ua>. – Голов. з екрану.
14. Залібовська-Ільніцька З. В. Категорійний аналіз базових понять дослідження проблеми формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи / З. В. Залібовська-Ільніцька // *Вісник Житомирського педагогічного університету*. – 2004. – №14. – С. 46.
15. Зверєва І. Д. *Соціальна педагогіка : мала енциклопедія* / І. Д. Зверєва. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
16. Зверєва І. Д. Дефініції соціальної роботи та соціальної педагогіки / І. Д. Зверєва // *Практична психологія та соціальна робота*. – 2001. – №4. – С. 12–16.
17. ЗМІ против насилля [Електронний ресурс]. — Режим доступу к журн. : <http://bcr-news.org.ua>. – Глав. с екрана.
18. Зубарева М. А. Робочі аспекти PR в Україні [Електронний ресурс] / М. А. Зубарева // *Електронна бібліотека*. – Режим доступу до журн. : <http://journalib.univ.kiev.ua>. – Голов. з екрану.
19. Зязюн І. Я. *Педагогічна майстерність* / І. Я. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос [під ред. І. Я. Зязюна]. – К. : Вища школа, 1997. – 69 с.
20. Інформаційна кампанія «Біль від ременю пройшла. Але це залишиться між нами» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://childfund.org.ua>. – Голов. з екрану.
21. Інформаційна кампанія «Брудний дотик» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://childfund.org.ua>. – Голов. з екрану.

22. Інформаційна кампанія «Діти, як діти» [Електроний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://zaroruka.com.ua> . – Голов. з екрану.
23. Інформаційна кампанія «У дітей мають бути батьки» [Електроний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://www.astrakhan.ru>. – Голов. з екрану.
24. Кампанія Хочу познайомитися [Електроний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://childseparation.net>. – Голов. з екрану.
25. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении / В. А. Кан-Калик. – М. : Академия, 1987. – 55 с.
26. Капська А. Й. Соціальна педагогіка / А. Й. Капська. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с.
27. Капська А. Й. Соціальна педагогіка : підруч. / [за ред. А. Й Капської]. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с.
28. Квіт С. Масові комунікації : підруч. / С. Квіт. – К. : Вид. дім «Києво- Могиллянська академія», 2008. – 206 с.
29. Кондратьев Э. В. Связи с общественностью : учеб. [пособ. для выс. школы] / Э. В. Кондратьев, Р. Н. Абрамов. – М. : Академический Проект, 2005. – 432 с.
30. Королько В. Г. Зв'язки з громадськістю. Наукові основи, методика, практика: підручник / В. Г. Королько, О. В. Некрасова. – К. : Вид. дім «Києво- Могиллянська академія», 2009. – 831 с.
31. Королько В. Г. Стратегія і тактика комунікацій із громадськістю / В. Г. Королько. – К. : Інтелектуальна перспектива, 2003. – 216 с.
32. Косенко Ю. В. Основи теорії масової комунікації / Ю. В. Косенко. Суми : Сумський державний університет, 2011. – 187 с.
33. Кручек В. А. Психолого-педагогічні основи міжособистісного спілкування : підруч. / В. А. Кручек . – К. : ДАКККіМ, 2010. – 273 с.
34. Мустаева Ф. А. Основы социальной педагогики : [учеб. для студ. выс. пед. учеб. завед.] / Ф. А. Мустаева. – М. : Академический проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2002. – 416 с.
35. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М. : ГУВР, 2000. – 257 с.

36. Орбан – Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2003. – 448 с.
37. Пасічник О. Комунікативна компетентність і професійне спілкування як складові процесу професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів / О. Пасічник // Професійна освіта. – 2009. – №2. – С. 37-38.
38. Посібник з комунікації. Комунікаційні рішення для проектів Європейського Союзу в Україні. – К. : Представництво Європейського Союзу в Україні, 2013. – 40 с.
39. Почепцов Г. Інформаційні кампанії : від продажу зубної пасти до революції [Електронний ресурс] / Г. Почепцов // Електронна бібліотека. – Режим доступу до журн. : <http://osvita.mediasapiens.ua> . – Голов. з екрану.
40. Провозьон Ю. М. Досвід використання комплексу соціально орієнтованих маркетингових комунікацій в Україні та світі / Ю. М. Провозьон // Маркетинг та менеджмент інновацій. – 2011. – №4. – С. 149-151.
41. Програми ЮНІСЕФ в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://www.unicef.org.ua>. – Голов. з екрану.
42. Радчик Р. В. Про вміння слухати, розмовляти і ставити запитання [Електронний ресурс] / Р. В. Радчик // Електронна бібліотека. – Режим доступу до журн. : <http://journalib.univ.kiev.ua>. – Голов. з екрану.
43. Рибак А. До проблеми оцінки комунікативної ефективності PR-діяльності [Електронний ресурс] / А. Рибак // Український науковий журнал. Політологія. Психологія комунікації. – Режим доступу до журн. : <http://social-science.com.ua>. – Голов. з екрану.
44. Сейко Н. А. Соціальна педагогіка : метод. посіб. / Н. А. Сейко. – Житомир : держ. пед. ун-т, 2002. – 260 с.
45. Слісаренко І. Ю. Паблік Рилейшнз у системі комунікації та управління : навч. посіб. / І. Ю. Слісаренко. – К. : МАУП, 2001. – 101 с.
46. Сметаніна О. Соціальний інтерес як фактор активізації громадської думки / О. Сметаніна // HUMANITIES&SOCIAL SCIENCES. – 2009. – №14 – 16. – С. 270.

47. Теслюк В. М. Технології соціально-педагогічної діяльності : термінологічний словник – довідник / В. М. Теслюк. – К. : НАККіМ, 2011. – 145 с.
48. Тихомирова Є. Б. Зв'язки з громадськістю : навч. посіб. / Є. Б. Тихомирова. – К. : НМЦВО, 2001. – 560 с.
49. Толстоухова С. В. Україні розпочинається інформаційна кампанія на підтримку прав жінок та прав дітей [Електронний ресурс] / С. Толстоухова // Електронна бібліотека. – Режим доступу до журн. : <http://eeas.europa.eu>. – Голов. з екрану.
50. Тощенко Ж. Т. Тезаурус соціології: тематичний словник – довідник / Ж. Т. Тощенко. – М. : ЮНИТА-ДАНА, 2009. – 487 с.
51. Фотопроект: де сплять діти [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://life.pravda.com.ua>. – Голов. з екрану.
52. Шарков Ф. И. Связи с общественностью: учеб. пособ. для вузов / Ф. И. Шарков. – М. : Академический Проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2005. – 304 с.
53. Шевців З. М. Основи соціально-педагогічної діяльності / З. М. Шевців. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
54. Шептенко П. А. Методика и технология работы социального педагога : учеб. пособ. для студ. выс. пед. учеб. завед. / [под. ред. В. А. Слостенина]. – М. : Академия, 2001. – 326 с.

